

Wijzigingsvoorstellen SMP

Versie 18 maart 2021

Bijgaand wijzigingsverzoek voor het SMP Gebouwbewonende Soorten Apeldoorn is gebaseerd op ervaringen met dat SMP over de afgelopen jaren.

De pilot-status van het SMP betekent o.i. dat al doende van het project geleerd moet worden. Het SMP is tegelijkertijd wel de basis voor vergunningverlening en afwijken van het SMP is daarmee niet mogelijk. Vandaar dat de gewenste aanpassingen ook formeel via dit wijzigingsverzoek worden ingediend.

De gewenste wijzigingen zijn gebaseerd op de vergunningverlening zoals die via de uitvoeringsdienst Ovij verloopt, op basis van (expert judgement) van de betrokken ecoog.

De voorstellen zijn tevens afgestemd met de ecologische adviseurs die de betrokken woningcorporaties structureel ondersteunen.

Het wijzigingsverzoek omvat de volgende onderdelen:

1. **EEN AANVULLING OP HET DOELBEREIK VAN HET SMP MET AANVULLING VAN DE STEENMARTER**
2. **EEN AANPASSING VAN DE HOOFDSTUKKEN 6 EN 7**
 - **AANGAANDE DE NATUURKALENDERS (TABEL 18 EN 22)**
 - **AANVULLINGEN/AANPASSINGEN/VERHELDERING VAN MITIGATIETAAKSTELLINGEN (TABEL 19/20)**
3. **ENKELE VERBETERINGEN VAN FOUTEN IN TEKSTPASSAGES**

AD. 1 OPNEMEN STEENMARTER

In het SMP is de steenmarter niet opgenomen. Dit leidt er toe dat wettelijk alsnog extra toetsing kan worden verlangd en door ecologische adviesbureaus ook wordt aanbevolen of voorgeschreven, waarmee alsnog extra onderzoekskosten/tijd in het geding zijn die juist met het SMP zijn te voorkomen. Het voorstel is daarom ook de steenmarter (met onderbouwing en beperkte mitigatievoorwaarden) op te nemen in het SMP.

AD. 2 AANPASSINGEN HOOFDSTUK 6 EN 7

De aanpassingen in hoofdstuk 6 en 7 omvatten een aantal onderdelen waar -op grond van de ervaringen en het werken met het SMP- wijzigingen zijn gewenst. Het gaat daarbij om:

- (1) Het aanpassen/verbijzonderen van de natuurkalenders zoals weergegeven in tabel 18 en 22 en bijbehorende toelichting

Het wijzigingsvoorstel omvat:

- a. Onderscheid beschermingsniveau zomer- en kraamverblijfplaats
- b. Onderscheid winterverblijfplaatsen en massawinterverblijfplaatsen
- c. Het wijzigen van de kalender voor de laatvlieger
- d. Het toevoegen van een kalender voor de ruige dwergvleermuis
- e. Het aanpassen van de passage over natuurvrij maken in zowel groene als oranje periode

- (2) Het aanpassen en aanvullende verhelderen van de mitigatietaakstellingen zoals ook opgenomen in tabel 19 en 20 en bijbehorende toelichting

Het wijzigingsvoorstel omvat:

- f. Toevoegen verheldering maatwerk vs generiek mbt tabel 19 en 20
- g. Toevoegen bepalingen rondom de deadline tav mitigatiemaatregelen
- h. Toevoegen passage rondom dubbelgebruik kraam/(massa)winterverblijven
- i. Toevoegen passage rondom oplossingen bij gebouwen met monumentale status
- j. Toevoegen passage rondom definitie woning/overige typen gebouwen
- k. Toevoegen passage rondom gebouwen lager dan 3 m irt verblijfplaatsen gierzwaluw
- l. Toevoegen passage m.b.t. een aanvullend werkprotocol tav de handelwijze bij particulieren

3. ENKELE VERBETERINGEN VAN FOUTEN IN TEKSTPASSAGES

Op een aantal punten zijn er fouten/tegenstrijdigheden in de tekst opgenomen; voorstel is om deze tegelijkertijd te verbeteren.

Voor bovengenoemde 3 punten volgt hierna een nadere toelichting

1. OPNAME STEENMARTER

Toelichting

Lopende het proces tot totstandkoming van het SMP is de steenmarter buiten de aanvraag komen te vallen. Bij nader inzien is dat een verkeerde keuze geweest. Conform het SMP zou geen veldonderzoek verricht hoeven te worden. Omdat bepaalde gebouwbewonende soorten echter niet in het SMP opgenomen zijn, dringen ecologische bureaus aan op een quickscan om die uit te kunnen sluiten. Het gaat dan met name om de steenmarter. Hierdoor worden initiatiefnemers, inclusief particulieren, gevraagd toch kosten hiervoor te maken. Hierdoor schiet een van de doelen van het SMP, minder onderzoek en tijdswinst, voorbij. Het voorstel is dan ook steenmarter, indien die niet vrijgesteld wordt, op te nemen in het SMP en hiervoor ontheffing te verlenen.

Specifiek onderzoek naar steenmarter is zeer moeilijk. Intussen is duidelijk dat de soort vrijwel overal in het SMP-gebied voorkomt. Er is informatie in NDFF en van klachtenafhandeling bekend.

Het op gebouwniveau aangeven van geschiktheid voor steenmarter zal ook zeer moeilijk zijn. In nieuwbouw is de soort vrijwel geheel afhankelijk van 'foutjes', nl. openingen van ca. 5cm naar achterliggende grotere ruimtes.

Wijzigingsvoorstel

Het voorstel is om de steenmarter via een annex aan het SMP te koppelen.

In Tabel 1 in 1.3.3 dient de steenmarter aangevuld te worden en in hoofdstuk 4 zijn de onderbouwende teksten op te nemen:

Kenmerken en gedrag nog aan te vullen

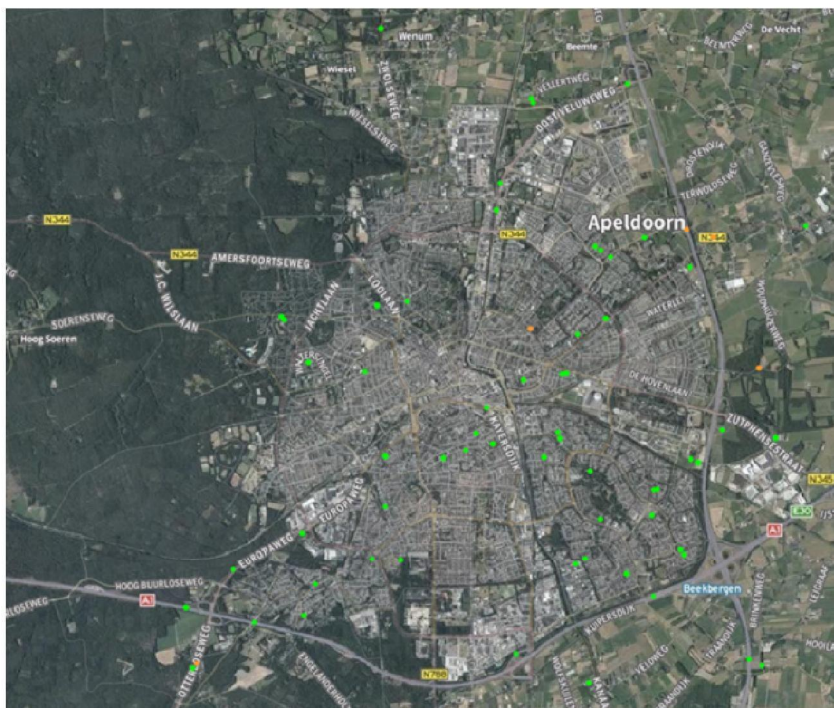
De steenmarter is een nachtdier, ter grootte van een kleine slanke kat, dat van zonsondergang tot zonsopgang actief is. In de zomermaanden is hij soms ook 's ochtends vroeg op pad.

Beschermingsstatus

De steenmarter geniet landelijke bescherming vanuit de Wet natuurbescherming en valt onder de categorie overige soorten, d.w.z. niet beschermd vanuit de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Bernconventie e.d.

Kwetsbare periode

De tijd waarin de jongen gezoogd worden is de kwetsbare periode. Dit loopt ruwweg van begin maart tot eind juni.



Verspreidingsgebied

In 2007 verschijnt de eerste melding voor het gebied in de NDFF. Eind 2020 gaat het om 58 meldingen. De meldingen bekend bij wildbeheer (o.a. via klantcontactcentrum Apeldoorn) zijn hierbij niet inbegrepen en komen van over de gehele stad.

Gegevens uit Nationale Databank Flora en Fauna.

Omvang en trend populatie

Lang zijn marterachtigen door de mens vervolgd vanwege zgn. schadelijkheid. De steenmarter was lang afwezig in de Apeldoornse contreien. Sinds enkele decennia heeft de soort zich vanuit het oosten uitgebreid. Na het slechten van de IJssel als barrière werd een snelle uitbreiding tot aan het Veluwemassief geconstateerd. Intussen is de soort algemeen in grote delen van het land en wordt in de gehele bebouwde kom Apeldoorn gemeld.

Zowel het mannetje als het vrouwtje van de steenmarter hebben een eigen territorium en leven solitair. De grootte hangt af van de kwaliteit van het gebied waar de marter leeft, in Nederland bedraagt de grootte 80-700 hectare. Steenmarters in de stad hebben doorgaans kleinere leefgebieden vanwege een gunstigere voedselsituatie. In Apeldoorn leven naar schatting enkele tientallen steenmarters. Waarschijnlijk is de populatie al op zijn maximale grootte.



Gegevens uit Nationale Databank Flora en Fauna.

Belangrijke omgevingsfactoren

De dieren kiezen hun verblijf vaak uit in gebouwen: in schuren, op zolder, in spouwen, holle vloeren en kelders. Ook holle bomen, takkenbossen en konijnenholen worden gebruikt. De stedelijke omgeving lijkt daarmee zeer geschikt voor dit dier.

Belang van gebouwen

Als onderkomen benutten steenmarters vaak wisselend allerlei plekken. Over het algemeen zijn liggen deze beschut tegen weer en wind en zicht door mensen. Deze onderkomens variëren van holen en nesten van andere dieren, nestkasten en stapels takken, hout of ander materiaal tot schuren en woningen (kelder, zolder, spouw of holle vloeren). Gebouwen blijken vaak gebruikt te worden. Ingeval van voortplanting blijven de jongen vaak lang op dezelfde plek, al worden ze soms een voor een door de moeder verplaatst.

Bedreigingen en kansen ruimtelijke ingrepen

Steenmarters kunnen behoorlijke overlast veroorzaken. De overlast kan variëren van geluid en stank in huis of schuur tot opeten van kippen of doorbijten van kabels in auto's. In de zomermaanden zien we een piek in de overlast: eerst tijdens de paartijd (van juni tot augustus) wanneer de mannetjes dan onder luid gekrijs en geblaas gevechten leveren om vrouwtjes te veroveren. Aansluitend veroveren jonge dieren hun eigen territorium, wat ook met geschreeuw gepaard kan gaan en tot oktober kan duren. Dit alles kan extra geluidsoverlast veroorzaken. In veel gevallen zal men de aanwezigheid van steenmarters in het pand ongewenst vinden.

Dat maakt ook dat er niet veel draagvlak is om de steenmarter te koesteren of zijn verblijfsplek te waarborgen. Om de steenmarterpopulatie desondanks op peil te houden kiest Apeldoorn voor de volgende mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen

1. Bij vastgestelde aanwezigheid van de steenmarter geldt dat ingrepen die ten koste gaan van de verblijfplek niet zijn toegestaan in de periode februari t/m half augustus
2. Bekende verblijfplekken kunnen "natuurvrij" worden gemaakt in de periode september t/m januari, door dichtmaken of afdekken van toegangen naar de verblijfplaats, waarbij de bepalingen van 3 en 4 van toepassing zijn. Aanvullend kan (tijdelijk) gebruik van ultrasoon geluid bij het natuurvrij maken toegepast worden.
3. Bij een ingreep waar een vastgesteld verblijfplaats van de steenmarter verloren gaat dient een alternatieve verblijfplaats aangeboden te worden. Dit geldt voor alle partijen (gemeentelijk vastgoed, projectontwikkelaars, woningcorporaties én particulieren)
4. Hiervoor geldt dat de kasten worden geplaatst op de volgende wijze:
 - In de nabijheid van de plek van de bekende verblijfplaats
 - Bij voorkeur op de grond en dan verscholen in groen of takkenrillen
 - Indien op een gevel dan bij voorkeur op min 2,5 m hoogte
 - Rekening houdend met factoren onrust en honden
5. In alle overige omstandigheden wordt de generieke opgave vertaald in de plaatsing van extra steenmarterkasten binnen het openbaar groen binnen de gemeente. In de periode 2021-2024 zal het gaan om 25 kasten verspreid over de gemeente. In 2024 zal op grond van monitoring bepaald worden of de kasten succesvol worden gebruikt en of het aantal wordt gehandhaafd of uitgebreid in de periode 2024-2027.
6. De kasten zullen in de zomerperiode worden geïnspecteerd op aanwezigheid van de steenmarter. Resultaten worden opgenomen in de vervolgmonitoring van het SMP.

2. AANPASSINGEN HOOFDSTUK 6 EN 7

(1) Het aanpassen/verbijzonderen van de natuurkalenders zoals weergegeven in tabel 18 en 22 en bijbehorende toelichting (paragrafen 6.3.2 en 7.3.2)

a) **Onderscheid beschermingsniveau zomer- en kraamverblijfplaats**

Toelichting

Voor de zomerverblijfplaatsen van alle vier de soorten betreft het gewoonlijk aantallen in de orde van grootte van 1 tot zelden enkele dieren. Hiervoor stellen we de kleur oranje voor in de natuurkalenders. Voor kraamverblijfplaatsen (bij laatvlieger was die niet apart aangegeven en wordt toegevoegd) geldt uiteraard een rode periode vanwege de kwetsbare periode met zogende jongen en grote impact op de populatie indien er iets misgaat.

Wijzigingsvoorstel

Voor zomerverblijven geldt een oranje aanduiding. Voor kraamverblijven geldt een rode periode. Daar waar deze niet was aangegeven (laatvlieger) wordt deze toegevoegd. Zie de wijzigingen per soort.

b) **Onderscheid winterverblijfplaatsen en massawinterverblijfplaatsen**

Toelichting

Voor de massawinterverblijfplaatsen van vleermuizen is voor het SMP een potentiekaart opgesteld. Bekend is dat massawinterverblijfplaatsen in grotere gebouwen aangetroffen worden, vanwege de bufferende werking van stenige massa. Deze zijn alleen bekend voor gewone dwergvleermuis. Voor grondgebonden woningen kan die functie uitgesloten worden.

In de tabellen 18 en 22 (particulieren) zijn natuurkalenders gegeven. Er wordt daar geen onderscheid gemaakt tussen winterverblijf en massawinterverblijf. De winterperiode is voor vleermuizen rood weergegeven.

Wijzigingsvoorstel (t.b.v. par. 6.3.2 tabel 18 en par. 7.3.2 tabel 22)

De periode voor (niet-massa-)winterverblijf wordt van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger oranje weergegeven. Voor de gewone dwergvleermuis wordt onderscheid gemaakt in **winterverblijf en massawinterverblijfplaats**, waarbij de laatste van december tot en met februari rood blijft. Zie de kalenders per soort hieronder.

c) **Toevoegen kraamperiode in natuurkalender laatvlieger**

Toelichting

Voor laatvlieger was geen kraamperiode in de natuurkalender opgenomen. Samen met eerder genoemde wijziging van kleur van winterverblijf is een nieuwe natuurkalender gemaakt.

Wijzigingsvoorstel

Toevoegen kraamperiode; zie kalender

d) **Toevoegen tabel ruige dwergvleermuis**

Toelichting

Voor ruige dwergvleermuis blijkt geen natuurkalender in het SMP opgenomen te zijn. Deze is wel gewenst en kan, op massawinterverblijf na, vrijwel gelijk aan gewone dwergvleermuis zijn. Weliswaar is het aantal geconstateerde kraamverblijven in Nederland op de vingers van een hand te tellen, aanwezigheid is niet uit te sluiten.

Wijzigingsvoorstel (t.b.v. par 6.3.2 tabel 18 en par 7.3.2 tabel 22)

Zie toevoeging kalender

Wijziging/toevoegen kalenders per soort:

De kalenders voor de verschillende vleermuissoorten worden gewijzigd als hieronder aangegeven.

Aanvullend wordt de volgende opmerking opgenomen (algemeen geldend):

“De oranje periode voor winterverblijfplaats wordt als rood beschouwd vanaf de periode met de eerste lokale vorstperiode (met minimaal twee nachten op rij met op ooghoogte temperaturen onder nul bij zonsondergang of -5 graden rond middernacht) tot aan eind februari of langer indien op dat moment ook vorst optreedt. Eventuele werkzaamheden in het kader van natuurvrij maken dienen dan uitgevoerd én gecontroleerd te worden binnen die periode om werkzaamheden in de winterperiode mogelijk te maken. Voor particulieren zal een controle op in- of uitvliegende vleermuizen niet van toepassing zijn.”

Gewone dwergvleermuis

Gewone dwergvleermuis	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Kraamverblijf												
Massawinterverblijf												
Winterverblijf												
Zomerverblijf												
Paarverblijf												

Gewone grootoorvleermuis:

Gewone grootoorvleermuis	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Kraamverblijf												
Winterverblijf												
Zomerverblijf												
Paarverblijf												

Laatvlieger:

Laatvlieger	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Winterverblijf												
Zomerverblijf												
Kraam/verblijf												

Ruige dwergvleermuis:

ruige dwergvleermuis	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Kraamverblijf												
Winterverblijf												
Zomerverblijf												
Paarverblijf												

e) Aanpassen passage natuurvrij maken

Toelichting:

In 6.3.2 staat nu:

“Het is ook mogelijk om in een rode periode te werken door het gebouw in de groene periode na een gebouwinspectie natuurvrij te maken.’ In de oranje periode kan echter ook natuurvrij gemaakt worden.”

Wijzigingsvoorstel:

Bovenstaande tekst wordt gewijzigd in:

“Het is ook mogelijk om in een rode periode te werken door het gebouw in de groene of oranje periode na een gebouwinspectie natuurvrij te maken.”

(2) Het aanpassen en aanvullend verhelderen van de mitigatietaakstellingen zoals ook opgenomen in tabel 19 en 20 en bijbehorende toelichting

Er is in de afgelopen periode nader inzicht gekregen in de werking van de tabellen 19 en 20, zoals opgenomen in hoofdstuk 6. Er zijn daarbij meerdere aandachtspunten:

- Onduidelijkheid over de status van tabel 20 t.o.v. tabel 19. Onvoldoende duidelijk is dat de taakstelling van tabel 20 (maatwerk) bóvenop die van tabel 19 (generiek komt). Voorstel is omdat ondubbelzinning te maken.
- De definitie van cq onderscheid tussen de termen woning, gebouw, complex, overige typen gebouwen. Voorstel is om het onderscheid te verhelderen.
- Merkwaardig verschil tussen (geringe) taakstelling bij hogere gebouwen ten opzichte van de taakstelling bij (grondgebonden) woningen; voorstel is om de taakstelling bij de hogere gebouwen te koppelen aan hoeveelheid woningen daarin (ipv per gebouw).
- Het gebrek aan een flexibeler toepassing van de taakstellingen in specifieke gevallen; veel projecten wijken toch net weer af van standaardsituaties waardoor een strikte toepassing ofwel niet mogelijk is ofwel leidt tot "onzinnige" maatregelen. Voorstel is om een tekst ("afwijkingstekst") op te nemen die afwijken mogelijk maakt als de standaardregels zouden leiden tot onzinnige of anderszins gekunstelde maatregelen.

Om bovenstaande te duiden is een voorstel voor herziene tabellen 19 en 20 gemaakt. Zie Bijlage excel. Daarnaast zijn er diverse tekstaanpassing aan de orde waaronder ook de toevoeging van een "afwijkingstekst".

f) **Toevoegen afwijkingstekst in hoofdstuk 6**

Toelichting:

Zie ook hierboven; voor specifieke gevallen moet het mogelijk zijn om enige flexibiliteit te hebben in de beoordeling van voorstellen. Ecologische onzinnige maatregelen moeten worden voorkomen, ook om het draagvlak voor het SMP niet te ondermijnen.

Aanpassing (toevoegen tekst):

- Bij de invulling van de taakstellingen wordt altijd uitgegaan van zinvolheid van de maatregel. Indien ecologisch onderbouwd wordt dat de maatregel niet zinvol zal zijn wordt ze ook niet voorgeschreven. Daarnaast kunnen uitgangssituatie en uitvoerbaarheid van invloed zijn op de taakstelling.
- Indien in de uitgangssituatie voorzieningen niet aanwezig waren en in nieuwe situatie kansrijke inpassing onmogelijk is kan de taakstelling worden aangepast.
- Indien de taakstelling zou leiden tot een onredelijke concentratie van voorzieningen op een locatie is maatwerk mogelijk (uitwijken of aanpassing taakstelling).
- Als voorbeeld: indien maar één gevel geschikt is (bv kopgevel) voor de uit te voeren maatregelen, zou de stapeling van taakstellingen leiden tot een concentratie van alle voorzieningen in die gevel. Dat is niet wenselijk; de capaciteit van de beschikbare gevel (s) is dan leidend.
- Ter goedkeuring van de vergunninghouder

g) **Toevoegen verheldering maatwerk versus generiek (par. 6.4.3 mbt tabel 19 en 20)**

Toelichting:

Tabel 19 en 20 behandelen de generieke en maatwerkmitigatie. Deze veroorzaken verwarring bij initiatiefnemers en ecologische adviesbureaus. Tabel 20 kan geïnterpreteerd worden als mitigatietaak, terwijl dit extra mitigatie betreft, dus bovenop de generieke maatregelen. Als dit niet zo gezien wordt, kan het vóórkomen dat voor maatwerk een lagere opgaaf ligt dan bij generiek: bv. 2 kraamverblijven bij flats t.o.v. 4 kraamverblijven indien generiek.

Hier komen regelmatig vragen over en dit verdient een betere uitleg in de SMP-tekst.

Aanpassing

De eerste zin in paragraaf 6.4.3 wijzigen in:

“Indien woningen een bijzondere ecologische status hebben dient een extra mitigatie taakstelling, bovenop de generieke taakstelling, uitgevoerd te worden voor de betreffende soort.”

h) **Toevoegen bepalingen rondom de deadline t.a.v. mitigatiemaatregelen**

Toelichting

Soms wordt tot sloop overwogen terwijl nieuwbouw (of zelfs verkoop van de grond) nog niet geregeld is. Vooral een wisseling van eigenaar vormt een probleem i.v.m. overname verplichtingen inzake SMP. De vraag doemt op wat dan de deadline of houdbaarheid van die verplichting is. Op dit moment is in het SMP ook onvoldoende aangegeven wanneer de mitigatie gerealiseerd moet zijn. Doel is het gereed zijn bij opleveren van het resultaat van de werkzaamheden.

Wijzigingsvoorstel:

Aan de paragrafen 6.4.2, 6.4.3, 7.4.2 en 7.4.3 wordt de volgende passage toegevoegd:

“De mitigatie dient geheel afgerond te zijn bij oplevering van de geplande werkzaamheden.

In geval van sloop zonder directe bouwplannen kan de mitigatie uitgevoerd worden in gebouwen in de directe nabijheid of wordt de mitigatietaakstelling aangehouden tot uitvoering van nieuwbouw. Bij verkoop dient door opname van een verplichting in het koopcontract de mitigatietaakstelling verankerd worden (kettingbeding).”

i) **Toevoegen passage rondom dubbelgebruik kraam/(massa)winterverblijven**

Probleemstelling

Vanwege onvoldoende ruimte komt soms de vraag of de kraam- en winterverblijfplaatsen gecombineerd kunnen worden. Dat is op zich logisch. Het gaat in beide gevallen om grote verblijven met stabiele omstandigheden. Het is onlogisch en ecologisch niet verantwoord om limitatief beschikbare muuropervlaktes vol te hangen met vrijwel gelijkaardige constructies.

Voor kraamverblijf is evenwel een meer zongerichte situatie nodig, voor winterverblijf heeft een windluwe oriëntatie de voorkeur.

Wijzigingsvoorstel

Tekstuele aanvulling bij de tabellen 19 en 20:

“Dubbelgebruik van grote meerlaagse kasten als kraam- dan wel winterverblijf is toegestaan, indien dit goed onderbouwd wordt. Zowel geschiktheid als onmogelijkheid tot separaat aanbrengen dient (vooraf) onderbouwd te worden en behoeft goedkeuring vanuit de ontheffinghouder en/of bevoegd gezag.”

j) Toevoegen passage rondom oplossingen bij gebouwen met monumentale status

Toelichting

Vanwege een monumentenstatus of door een veto van de commissie ruimtelijke kwaliteiten is het soms niet mogelijk de mitigatietaakstelling uit te voeren zoals gewenst volgens het SMP. Er zal gezocht moeten worden naar een andere dan de meest optimale oplossing. Meestal is inbouw in de muur niet mogelijk, omdat er geen spouw is, omdat er niet gebroken mag worden of omdat er geen zichtbare fysieke wijzigingen aangebracht mogen worden.

Het uitvoeren van mitigatie in het dak is soms een oplossing, bv. via (minder gewenste) gierzwaluwpannen, al dan niet met achterliggende vleermuisverblijven. Ook kan gedacht worden aan los aan de gevel bevestigde duurzame (houtbetonnen) kasten aan de niet-zichtzijde van het pand of mitigatie in een naburig pand.

Wijzigingsvoorstel:

Aanvullende tekst in 6.4.2 onder kopje Keuze standaardmaatregelen uit Mitigatiecatalogus:

“Daar waar voorgenomen mitigatie strijdig is met andere belangen zoals een monumentenstatus dient een andere passende oplossing gezocht te worden. Overleg daarover met de ontheffinghouder of bevoegd gezag is nodig”

k) Toevoegen passage m.b.t. een aanvullend werkprotocol tav de handelwijze bij particulieren

Toelichting:

De problemen rond ontheffingen spelen in Apeldoorn vooral bij het woningbezit van de drie grote wooncorporaties. De gemeente Apeldoorn heeft zelf weinig vastgoed waar dit speelt. Een van de redenen om toch de gebiedsbrede ontheffing aan te vragen was de mogelijkheid voor particulieren om mee te liften op de ontheffing. In 2020 hebben 6 particulieren daar gebruik van gemaakt.

In de praktijk blijkt bij strikte naleving van de regels voor particulieren zoals verwoord in hoofdstuk 7 van het SMP toch tot problemen te leiden. Vooral de praktische en financiële problemen leiden soms tot intrekken van de omgevingsvergunningaanvraag. De wens bestaat om te komen tot een vereenvoudigde, praktische oplossing zonder daarmee de staat van instandhouding van soorten te schaden.

Een van de hobbels is de verplichte controle van natuurvrij maken. Tijdig voorafgaand aan de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt. Minimaal 3 dagen (met avondtemperaturen boven 10°C) van te voren, bij kolonies minimaal 5 dagen. Een vleermuisdeskundige moet worden ingeschakeld om de best passende methode te bepalen, uit te voeren en te controleren. De aanwezige vleermuisverblijfplaatsen worden de week voor aanvang van het werk aan het betreffende blok gecontroleerd op uit- of invliegende vleermuizen.

Voorstel tot aanpassing

Een alternatief, maar grotendeels overeenkomend met SMP, werkschema wordt voorgesteld.

Ingeval een bijzondere functie of soort bekend is van de betreffende woning volgt alles de weg van hoofdstuk 7 van het SMP.

In andere gevallen stellen we de volgende afwijkingen voor:

Werkzaamheden en ongeschikt maken vinden niet plaats onder begeleiding van een ecooloog, in de zin van op het moment van werken lijfelijk aanwezig zijn.

Begeleiding vindt plaats door advies vooraf, check van voorgestelde praktische aanpak en beschikbaar zijn voor vragen door een door de gemeente ter beschikking gestelde ecooloog.

Er vindt geen standaard controle plaats van de genomen maatregelen om ongeschikt te maken.

Een woning wordt als natuurvrij beschouwd als voldaan is aan de voorgeschreven maatregelen. Een verklaring zal niet worden afgegeven.

Dit betekent ook kleine afwijkingen met de tabel op blz. 98, vooral m.b.t. tot de rol van een ecooloog van initiatiefnemer of gemeente bij de stap 2c.

Aangepast werkschema

Stap 1 Vaststellen van kans op effect door ingreep (= stap 2a in tabel p.98)

Dit geschiedt in principe bij de omgevingsvergunningaanvraag door de wabo-ambtenaar, eventueel na ruggenspraak met ecooloog gemeente. Tabel 21 kan gebruikt worden.

Stap 2 Vaststellen kans op aanwezigheid beschermde soort (=stap 1 en 3a)

- a) Check bekende gegevens (SMP/NDFF) door ecooloog gemeente
- b) Check geschiktheid door ecooloog gemeente op basis van geschiktheidskaart en fysieke kenmerken na consultatie van (lucht)foto's en/of bezoek ter plaatse

Stap 3 Vaststellen werkbare periodes en te nemen maatregelen (= stap 2b, 2c, 3b en evt 3c) (*)

Stap 4 Verlenen machtiging van ontheffing

Stap 5 In omgevingsvergunning op laten nemen werken volgens SMP aan de hand van de bepaalde voorwaarden en gebruik van werkprotocol

(*) Voor stap 3 geldt het volgende

Bij kans op vleermuizen:

Niet natuurvrij maken in periode december-maart bij vorst.

Bij kans op kraamverblijf laatvlieger:

Niet werken in periode half mei-augustus óf voorafgaand aan die periode natuurvrij maken (houd tevens rekening met mogelijke vogelnesten).

Bij kans op kraamverblijf gewone of ruige dwergvleermuis:

Niet werken in periode half mei-juli óf voorafgaand aan die periode natuurvrij maken (houd tevens rekening met mogelijke vogelnesten).

Bij kans op gierzwaluw:

Niet werken in periode mei-augustus óf voorafgaand aan die periode natuurvrij maken (houd tevens rekening met mogelijke huismusnesten).

Bij kans op huismus:

Niet werken in periode maart-september óf voorafgaand aan die periode natuurvrij maken (buiten periode met vorst).

Combinatie van de natuurkalenders is weergegeven in onderstaande figuur.

Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
S												
H	*	*	*	*								*
G												
D	*	*	*	*								*
R												
L												

*Indien het niet vriest. Bij vriezen te beschouwen als rode periode.

Rood: geen ingrepen uitvoeren bij aanwezigheid soort

Groen: optimale periode voor ingreep, uit te voeren zonder natuurvrij maken

Oranje: altijd natuurvrij maken

S: steenmarter, H: huismus, G: gierzwaluw, D: gewone dwergvleermuis, R: ruige dwergvleermuis; L: laatvlieger (vleermuis)

Voor de aanpak van werkzaamheden dient gebruik gemaakt te worden van het werkprotocol particulieren.

3 VERBETERING FOUTEN/TEKSTEN/TEGENSTRIJDIGHEDEN

a) Tegenstrijdige tekst mbt vrijwilligheid (diverse passages)

Toelichting

Aanvankelijk was het plan om generieke maatregelen voor particulieren op vrijwillige basis te laten verlopen. Laat in het proces is besloten dit verplichtend op te leggen. In de definitieve versie van 4 april 2019, staat in 7.4.2 daarom: het is verplicht om ten minste voor één van de volgende soorten een duurzame verblijfplaats te realiseren. Eerder in het document zijn echter nog restanten te vinden van eerdere versies waarin de vrijwilligheid nog aangehaald wordt: 1.3.2 en blz. 97, 99, 100, 103 en 104. Dit veroorzaakt verwarring en verdient aanpassing.

Wijzigingsvoorstel:

In paragraaf 1.3.2 en op blz. 97, 99, 100, 103 en 104 dient de vermelding omtrent vrijwilligheid geschrapt te worden. (evt als generiek errata in begin van SMP aan te geven).

b) Tegenstrijdige tekst mbt periode tijdstip controle op in/uitvliegende vleermuizen

Toelichting:

In 6.33 blz 89 staat het volgende:

- Tijdig voorafgaand aan de voorgenomen ruimtelijke ingreep worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt. Minimaal 3 dagen (met avond-temperaturen boven 10°C) van te voren, bij kolonies minimaal 5 dagen. Een vleermuisdeskundige moet worden ingeschakeld om de best passende methode te bepalen, uit te voeren en te controleren
- De woonblokken met vleermuisverblijfplaatsen worden de week voor aanvang van het werk aan het betreffende blok gecontroleerd op uit- of invliegende vleermuizen.

Dit is niet met elkaar te rijmen en verdient aanpassing

Wijzigingsvoorstel tweede punt:

De woonblokken met vleermuisverblijfplaatsen worden voor aanvang van het werk aan het betreffende blok gecontroleerd op uit- of invliegende vleermuizen.

c) Aanpassen fout in 7.4.1

Toelichting:

Er zit een dubbeling in de tekst, v.w.b. 'Kraam- of massawinterverblijfplaats vleermuizen en Huismus of gierzwaluw kolonie'

Wijzigingsvoorstel:

De tekst vervangen voor:

- Woningen zonder verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen, huismus en gierzwaluw of alleen „gewone” verblijfplaatsen voor deze soorten.
- Woning met een bijzondere verblijfsfunctie

-

Woning met een bijzondere verblijfsfunctie en/of „gewone verblijf“ van bijzondere soort (alle wettelijk beschermd) zijn:

- Kraam- of massawinterverblijfplaats vleermuizen
- Huismus- of gierzwaluw kolonie
- Verblijf van laatvlieger of gewone grootoorvleermuis